

Skoler, enten saavel i den sproglig-historiske, som i den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, eller, naar de ønske det, alene i den ene Retning.

§ 10.

Den ved Rgl. Resolution af 6te Mai 1850, bejendtgjort under 13de s. M., anordnede Afgangsexamen ved Universitetet bortfalder samtidigt med, at Afgangsexamen afholdes første Gang ved Skolerne i Overensstemmelse med nærværende Lov. De, som efter den Tid ønske at indskrives ved Universitetet, efter at være forberedte ved Privatunderviisning, have at underkaste sig Afgangsexamen for Studerende enten ved en offentlig lærd Skole eller ved en Privatskole, der har Tilladelse til at afholde Afgangsexamen. Forinden maa de dog have bestaaet en Prøve i de Fag, som for den Retning, hvori de agte at tage Afgangsexamen, afluttes i Skolen inden Dyrkningen i den toaarige øverste Klasse. De kunne selv vælge, ved hvilken Skole de ønske at tage Examen, dog vil den enkelte Skoles Forpligtelse til at modtage Privatister være at indskrænke til et bestemt Antal. De nærmere Regler herom gives af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Om den ved nærværende Lovforslag tilføjede Reform i den lærde Skoles Underviisning skal Ministeriet tillade sig at forudsikkle følgende almindelige Bemærkninger.

Den nugældende, i Bejendtgjørelse af 13de Mai 1850 indeholdte, Underviisningsplan for de lærde Skoler er bygget paa en clasfisk Fordannelse som væsentligt og nødvendigt Grundlag for det academiske Studium, men har tillige optaget de mathematiske Discipliner, Naturhistorie og Naturlære, som indeholdende nødvendige Elementer for den almindelige Dannelse, som det er Formaalet for Skolens Underviisning at tilvejebringe.

Det foreliggende Forslag til en forandret Ordning, gaaer ogsaa ud fra Nødvendigheden af at give det videnskabelige og academiske Studium et flersidigt og indtil en vis Grad encyclopædiskt Grundlag og, selv uden Hensyn til fortsat Studium ved Universitetet, at bygge den almindelige Dannelse, som skal gives i den lærde Skole, paa et saadant Grundlag. Den igjennem 20 Aar indvundne Erfaring har imidlertid ledet til Erkjendelsen af det Mislige i, at det hele Underviisningsstof, som Skolen optager, i samme Udstrækning og paa samme Maade kræves gennemgaaet og tilegnet af samtlige de Disciple, der ville gennemgaae Skolen til Ende og vinde Afgang til Universitetet.

Det gjøres nemlig herved umuligt at tage tilstrækkeligt Hensyn til de enkelte Disciples Anlæg, Begavelse og Tilbøielighed, hvorpaa dog Udbyttet af Underviisningen for en ikke ringe Deel beror, eller til den Indflydelse, som det senere specielle Formaal indtil en vis Grad maa udøve allerede paa den almindelige Forberedelse. Der er da ogsaa herved fremkaldt Anker, som ikke ganske kunne afvises, over Overlæselse eller snarere Spredelse af Kræfterne og derved vækket Interesse. Denne Betragtning har ført til at foreslaae en Deling af Underviisningen i de to sidste Skoleaar, dog saaledes at visse Fællesfag bevares, i to Curser, et sproglig-historisk og et mathematisk-naturvidenskabeligt, medens indtil dette Punkt Underviisningen med Undtagelse af et enkelt Fag, Græff, vedbliver at være fælles, saaledes at baade den, der i øverste Klasse følger den historisk-sproglige Retning, har gjort et ikke ringe Bekjendskab med Mathematisk, Naturhistorie og Naturlære og, at den, der i øverste Klasse vælger den anden Side, iforveien gjennem Kjendskab til det latinske Sprog har tilegnet sig en væsentlig Betingelse for et fyldigere og selvstændigere Studium ogsaa af hans fremtidige Specialvidenskab.

Denne Adskillelse af Fordannelsen til